

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д. С. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Хорове диригування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

М.Ю.Гірник

29 серпня

2025

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЧИТАННЯ ХОРОВИХ ПАРТИТУР

галузь знань

02Культура і мистецтво

спеціальність

025Музичне мистецтво

освітньо-професійний ступінь

Фаховий молодший бакалавр

освітньо-професійна програма

Музичне мистецтво

Ужгород – 2025

Розробник: Шіпош Василь Андрійович, викладач

Програму навчальної дисципліни «Читання хорових партитур» обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Хорове диригування», протокол № 1 від 29 серпня 2025 року _____

Голова циклової комісії _____

В.А.Шіпош

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Курс: IV
	Семестр VII, VIII
	Аудиторні заняття 36
Загальна кількість годин – 90	Практичні –
	Індивідуальні заняття 36 год.
	Самостійна робота 54 год.
	Форма підсумкового контролю залік VIII семестр

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета - навчити здобувача освіти виконувати на фортепіано хорову партитуру, відтворюючи вокальну природу музики, проникнути у художній задум композитора, що є основною умовою практичної діяльності диригента-хормейстера.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Читання хорових дисциплін» є:

- всебічна підготовка диригента до роботи з хором, оволодіння навиками художньо - виконавського аналізу хорових партитур. Дисципліна дає можливість прищепити здобувачам освіти навички виконання на фортепіано хорових партитур різних за стилями і жанрами, а капела і з супроводом, навчити вільно орієнтуватися в хоровій партитурі та читати з листа твори з різним ступенем складності, вміло користуватися аплікатурою, педаллю, звуковидобуванням.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

Знати:- у тісному взаємозв'язку з іншими дисциплінами спеціального та музично-теоретичного циклів:

- володіти навичками теоретичного та вокально-хорового аналізу,
- швидше орієнтуватися у новому музичному матеріалі,
- добирати і застосовувати на практиці концертний та педагогічний репертуар.
- особливості та принципи роботи над твором, відповідно до певних стилів та жанрів хорової музики;
- основні методи роботи над музичним твором на різних етапах його опрацювання;
- базову хорову нотну літературу;
- основні засади організації професійної діяльності та самостійної роботи;
- музичну термінологію;

вміти:- добре виконати на фортепіано хорову партитуру та всебічно проаналізувати її,

- грати партитуру різних типів та видів у двох, трьох та чотирирядковому викладі,
- транспонувати партитуру на секунду вгору та вниз,
- читати не складні хорові партитури з аркушу.
- практично та оперативно застосовувати знання, вміння до конкретних професійних ситуацій:
- свідомо та художньо передати авторський задум виконуваного твору, аналізувати виконавські труднощі, підбирати технічно-конструктивний матеріал для їх подолання, володіти навичками читання з листа, самостійно працювати над музичними творами; Особлива увага повинна приділятися взаємозв'язку дисциплін «Читання хорових партитур» та «Фортепіано», бо наскільки вільно диригент володіє фортепіано, настільки вміло він зможе виконати хорову партитуру. А від того, як диригент виконує партитуру, залежить, як буде співати хор під його керуванням.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Попередньо здобуті знання мистецького спрямування. Навчальна дисципліна «Читання хорових партитур» має безпосередній зв'язок із дисциплінами музично-теоретичного циклу.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ (ЗК) І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (СК) ВИПУСКНИКА

(відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра):

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

СК5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності.

СК8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

РН 3 Грати на музичному інструменті/співати артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей.

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору

РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 15 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН МІЖ ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Зміст програми навчальної дисципліни

Практичне засвоєння курсу повинно забезпечити:- формування та розвиток музично-слухових образних уявлень здобувача освіти, спрямованих на осмислення дійсного звучання як хорового твору в цілому. так і окремих його компонентів, розкриттю його змісту, характеру;

- вміння узагальнювати і здійснювати у практичній роботі з хором знання та навички, здобуті в процесі навчання;
- всебічне ознайомлення з хоровою музикою, творами різних епох, часів, стилів, вітчизняної та світової хорової музики, сучасних композиторів;В процесі вивчення дисципліни в студента повинні бути сформовані слідуєчі знання, вміння, навички роботи з хоровою партитурою:- знання теоретичних основ запису та читання хорових творів;
- читання та аналіз творів;
- читання з листа;
- виконання твору на фортепіано та спів хорових голосів, акордів та їх послідовностей; - транспонування;

Термін вивчення дисципліни « Читання хорових партитур» розрахований на один рік (IV курс). За час навчання в кожному семестрі студент повинен вивчити не менш, як 10 творів. Обсяг матеріалу за курсами розподіляється таким чином:

IVкурс

VІ семестр

Тема 1. вивчення і виконання на фортепіано однорідних та мішаних хорових партитур без супроводу та з супроводом (дворядкове викладення).

Тема 2. вивчення і виконання на фортепіано хорових партитур для мішаного хору у трирядковому викладенні без супроводу.

Тема 3. розвиток навичок транспонування на хроматичний півтон вище і нижче оригіналу партитур типів і видів, вказаних вище.

Тема 4. розвиток навичок виконання хорових партитур без супроводу і з супроводом всіх типів і видів у дво- і трирядковому викладенні на більш складному музичному матеріалі.

Тема 5. розвиток навичок читання з листа нескладних хорових партитур всіх типів і видів у дворядковому викладенні.

Тема 6. вміння транспонувати на малу секунду вище і нижче оригіналу хорові партитури всіх типів і видів , указаних вище.

VІІ семестр

- Тема 1.** вивчення та виконання на фортепіано однорідних та мішаних хорових партитур без супроводу у дво- і трирядковому викладенні з більш складним тональним планом, самостійним мелодійним рухом хорових голосів;
- Тема 2.** вивчення та виконання на фортепіано нескладних хорових партитур без супроводу у чотирирядковому викладенні для мішаного хору;
- Тема 3.** вміння транспонувати на велику секунду вище і нижче оригіналу хорові партитури всіх типів і видів;
- Тема 4.** вміння читати " з листа" хорові партитури всіх типів і видів у трирядковому викладенні.
- Тема 5.** вивчення та виконання на фортепіано багатоголосних хорових творів мішаного та однорідного типів з супроводом і без супроводу у дво-, три- та чотирирядковому викладенні;
- Тема 6.** гра на фортепіано партитур хорів в змінних і складних розмірах, з різними динамічними та агогічними змінами;
- Тема 7.** виконання хорових партитур для соліста з хором;
- Тема 8.** читання хорових партитур з листа різних типів і видів.

Закладаючи теоретичні основи запису та читання хорових партитур, необхідно серйозну увагу приділяти аналізу творів, що вивчаються, враховуючи те, що хоровий твір - це синтез музики і тексту. Уважне вивчення літературного тексту, змісту твору - обов'язкова умова виразного виконання його на фортепіано. Здобувачі освіти повинні розуміти значення авторських вказівок щодо агогічних змін, характеру звуковедення, різних штрихів для встановлення темпу та динаміки твору, вірного використання звукових можливостей фортепіано, змінюючого хор. Тому перш ніж почати грати хорову партитуру на фортепіано викладач повинен роз'яснити здобувачеві освіти необхідність досконалого аналізу твору, що, вивчається, на основі якого здобувач складає свій виконавський план.

Аналіз твору передбачає:

- відомості про авторів музики та тексту(коротка творча біографія, характеристика творчості, творча спадщина), зміст твору;
- музично-теоретичний аналіз твору: тональність, тональний план, характер розвитку музичної думки, каденція, розмір, особливості фактури, форма, темп, тощо;
- вокально-хоровий аналіз твору: тип і вид хору. діапазони хорових голосів, теситура; ансамбль, стрій, інтонаційні, вокально-хорові, ритмічні, дикційні труднощі;
- виконавський аналіз твору: зв'язок образів літературного тексту з музикою, виявлення дихання на цезурах, встановлення темпу, характеру звуковедення, динаміки, штрихів, каденції твору. Виконуючи на фортепіано хорову партитуру здобувач освіти мусить розуміти суть авторських вказівок відносно агогічних відхилень, характеру звуковедення.

Безумовно, що будь-яке, навіть саме краще і повне виконання хорового твору на фортепіано, не може змінити живого звучання, але дасть можливість уточнити і розвинути своє уявлення звучання при активній участі внутрішнього слуху.

При виконанні партитури необхідно мати на увазі :- для оволодіння навичками зв'язного виконання всіх голосів партитури

(особливо мелодійного) , бажано використовувати твори , в яких переважає звуковедення Legato, з тим щоб наблизити характер виконуваного хорового твору до реального звучання хорових голосів;

- на першій стадії роботи, коли головним завданням є оволодіння навичками зв'язного виконання всіх голосів партитури за допомогою вірно підібраної аплікатури , рекомендується виконати партитуру, не користуючись педаллю. Це дає можливість чути і під час гри усувати недоліки виконання(відсутність Legato, недоречні паузи та інше). Застосовувати педаль можна лише як допоміжний технічний прийом, полегшуючи виконання важких місць твору (наприклад, підтримувати педаллю дуже віддалений від інших хорових партій басовий голос, великі стрибки мелодійного голосу у середині слова або між зв'язаними за змістом словами , хорові акорди, що повторюються у широкому розташуванні на одній гармонії і т.п.); - при подальшій роботі більше уваги треба приділяти педалізації, яка має велике художнє значення, тому що вірне використання правої та лівої педалей надає звучанню значно більшу співучість та виразовість , а це в значній мірі, розширює темброві можливості фортепіано, дає виконавцю змогу яскравіше передати всі художні якості партитури;

Виконуючи хорові голоси твору, здобувачеві освіти слід: - співати, чисто інтонуючи любий хоровий голос у даних теситурних умовах, і грати водночас всю хорову партитуру; - граючи хорову партитуру, проминати голос тієї партії, яку здобувач освіти співає у дану мить;- переходити з однієї хорової партії на іншу, виконуючи за вказівкою викладача частину голосу " про себе"- співати(за вказівкою викладача) любий хоровий голос, граючи акомпанемент (у творах з супроводом);

- виконуючи тільки супровід , епізодично співати різні голоси хорової партитури;

- у творах для соліста і хору співати соло, граючи всю хорову партитуру;

- співати акорди та їх послідовності у вертикалі.

Бажано, щоб кожного разу на заняттях у класі відводився час на читання невідомого нотного тексту з поступовим ускладненням технічних завдань. Значну роль відіграє розвиток навичок транспонування, тому що керівник хору повинен вміти транспонувати твори, які будуть вивчатися, виходячи з вокальних можливостей колективу. Відносно методики доцільно починати розвиток цих навичок з вправ, побудованих на матеріалі добре вивчених здобувачами освіти хорових творів. Починати бажано з транспонування на хроматичний інтервал збільшеної прими(хроматичний півтон). Цей метод не вважається складним, тому що при ньому лише змінюються ключові знаки, а ноти залишаються ті ж самі; він дає можливість поступово звикнути грати майже ті ж самі ноти, але вже з іншими знаками альтерації.

Після цього ту ж саму партитуру треба зіграти вже не на хроматичний півтон уверх чи вниз, а на малу секунду. Тільки після цього можна переходити до транспонування на інші інтервали.

Дуже часто у програмах здобувачів освіти, особливо старших курсів, зустрічаються партитури, які не можливо зіграти повністю, не зважаючи на вірно підібрану аплікатуру. У такому випадку здобувачеві слід полегшити

виконання важкого епізоду в супроводі або хорових голосах за рахунок деякого скорочення або спрощення нотного тексту. Якщо в партитурі і в супроводі є октавні подвоєння голосів, рекомендується опускати партію других басів, що повторюють в октавному подвоєнні партію перших басів або партію других тенорів, яка подвоєна партією других сопрано (за широким розташуванням голосів), зберігаючи при цьому лінію басового голосу.

Можливо також переміщення на октаву вниз звуків басової партії, акордів та звуків акомпанементу, що далеко відокремлені від інших голосів.

Можна випускати витримані звуки в будь-якій партії або другорядні деталі супроводу для виконання більш важливих на цю мить хорових голосів або елементів акомпанементу. При виконанні партитур у рухливих темпах гармонічний акомпанемент, викладений дрібними тривалостями, може бути об'єднаний до одного акорду більшої тривалості.

Вміння спрощувати акомпанемент необхідне для практичної роботи майбутнім шкільним учителям співу та керівникам художніх колективів, які користуються в основному пісенним репертуаром, де супровід стає головним чином гармонічною підтримкою мелодії. В цьому разі, вивчаючи пісню з хором, керівнику достатньо підіграти лише основну гармонію супроводу, опускаючи його деталі.

Здобувач освіти повинен оволодіти також навиком з'єднання хорових голосів з акомпанементом.

У творах, де супровід дублює голоси, партитуру хору слід грати, доповнюючи її звучання елементами акомпанементу (вступ і закінчення, гармонічні ходи баса при зміні тональності, фортепіанні епізоди, які зв'язують епізоди хорові, що звучать на витриманих акордах та окремих звуках хору: окремі акорди і звуки акомпанементу, що заповнюють короткі паузи).

Якщо в творах для однорідного хору партія фортепіано не збігається з хоровими голосами, то партію голосів треба виконувати правою, а лівою грати нижчий рядок супроводу, доповнюючи звучання партитури, якщо партія фортепіано написана в реєстрі більш високому, ніж хорова партитура, то доцільно виконувати партію фортепіано правою рукою, а хорові голоси - лівою. В творах для мішаного хору, в яких важко грати всю партитуру правою рукою, частину чоловічих голосів також краще виконувати лівою.

У творах, в яких тематичний матеріал звучить у супроводі, за основу виконання слід брати партію фортепіано, доповнюючи її звучання найбільш важливими елементами хорової партитури. В усіх випадках слід пам'ятати, що використання будь-яких прийомів спрощення партитури і супроводу повинно сприяти достатньо повному та виразному її виконанню.

При вивченні дисципліни значне місце треба приділяти творам для хору з солістами.

Перш ніж почати вивчення таких партитур доцільно познайомитись із складом виконавців та співвідношенням між хоровими голосами і партією соліста.

Здобувачеві освіти слід навчитись знаходити у творі головний тематичний матеріал, тому що цим визначається необхідність більш виразно і яскраво показати, у своєму виконанні ту партію, в якій він звучить

Менш важкими вважаються партитури, написані для однорідних або мішаних хорів, в яких сольна партія - верхній голос. І навпаки більш важким, стає виконання партитур, в яких солюючий голос є середнім або нижчим і записаний над хоровими партіями. Із-за перехрещування партії соліста з іншими хоровими партіями виникають значні труднощі відтворення таких хорових творів. Особливого значення тут набуває доцільність розподілу партій хорових голосів між руками. Завдання може бути значно спрощено шляхом передачі окремих фраз або звуків теми з однієї руки в іншу.

Під час гри партитур з більшою кількістю солістів, доцільно перш за все програвати твір частинами, обмежуючись кожного разу будь - якою групою голосів.

В своїй практичній роботі майбутній диригент хору часто буде зустрічатися з хоровими творами, написаними в старовинних вокальних ключах "до". Тому читанню таких хорових партитур теж слід приділити увагу.

Серед ключів, які вживалися найбільш часто, були: сопрановий, альтовий, теноровий та басовий.

Перед тим, як почати гру в цих ключах, здобувач освіти повинен перш за все добре засвоїти музичний матеріал у кожному з них, після чого треба починати з будь-якого одного, не намагаючись водночас засвоїти декілька різних незнайомих ключів. І тільки після засвоєння кожного ключа окремо можна починати читання двох або трьох ключів разом.

Методика практичного оволодіння читання з листа витікає з тих методичних рекомендацій, які даються з читання хорових партитур взагалі. Але деякі специфічні особливості мають місце.

Перед тим, як здобувач освіти почне читати з листа нову партитуру, йому треба перш за все зробити попередній зоровий аналіз всієї партитури. Це - виконання тонального плану, типу партитури, особливостей фактури, метроритмічні та темпові ускладнення.

Серед методів навчання читання партитури з листа є виховання навичок заглядати уперед та водночас охоплювати поглядом вертикальну та горизонтальну структуру хорової партитури.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин		
	усього	у тому числі	
		індивід.	самостійн робота
1	2	3	4
VII семестр			
Тема 1. вивчення і виконання на фортепіано однорідних та мішаних хорових партитур без супроводу та з супроводом (дворядкове викладення).	7	2	5
Тема 2. вивчення і виконання на фортепіано хорових партитур для мішаного хору у трирядковому викладенні без супроводу.	7	2	5
Тема 3. розвиток навичок транспонування на хроматичний півтон вище і нижче оригіналу партитур типів і видів, вказаних вище.	7	2	5
Тема 4. розвиток навичок виконання хорових партитур без супроводу і з супроводом всіх типів і видів у дво- і трирядковому викладенні на більш складному музичному матеріалі.	6	2	4
Тема 5. розвиток навичок читання з листа нескладних хорових партитур всіх типів і видів у дворядковому викладенні.	6	2	4
Тема 6. вміння транспонувати на малу секунду вище і нижче оригіналу хорові партитури всіх типів і видів	11	5	6
Підсумкове заняття:	1	1	-
Всього:	45	16	29
VIII семестр			
Тема 1. вивчення та виконання на фортепіано однорідних та мішаних хорових партитур без супроводу у дво- і трирядковому викладенні з більш складним тональним планом, самостійним мелодійним рухом хорових голосів;	5	2	3
Тема 2. вивчення та виконання на фортепіано нескладних хорових партитур без супроводу у чотирирядковому викладенні для мішаного хору;	5	2	3
Тема 3. вміння транспонувати на велику секунду вище і нижче оригіналу хорові партитури всіх типів і видів;	6	2	4
Тема 4. вміння читати " з листа " хорові партитури всіх типів і видів у трирядковому викладенні.	5	2	3
Тема 5. вивчення та виконання на фортепіано багатоголосних хорових творів мішаного та однорідного типів з супроводом і без супроводу у дво-, три- та чотирирядковому викладенні;	6	3	3
Тема 6. гра на фортепіано партитур хорів в змінних і складних розмірах, з різними динамічними та агогічними змінами;	7	4	3
Тема 7. виконання хорових партитур для соліста з хором;	5	2	3

Тема 8.читання хорових партитур з листа різних типів і видів.	5	2	3
Залік:	1	1	-
Всього:	45	20	25
Разом годин	90	36	54

Самостійна робота

Читання хорових партитур є дисципліною, що відноситься до обов'язкових компонентів програми підготовки здобувачів спеціалізації «Хорове диригування» у закладах передвищої освіти мистецького спрямування. Дослідження специфіки викладання даного освітнього компоненту виступає важливим чинником, що сприятиме здійсненню цього процесу ефективно та результативно. Доречно зосередити увагу не лише на етапах роботи щодо читання хорових партитур, а й окреслити специфіку репертуару, який пропонується до розгляду. Читання хорових партитур є дисципліною, опанування якої потребує залучення комплексного підходу. Вироблення вміння прочитувати твори вимагає поєднання теоретичних знань та практичних навичок. Здобувач освіти має знати типи хорових складів, орієнтуватись у особливостях нотації, співвідносити їх варіативність у відповідності до стильового напрямку та історичної доби. Візуалізація партитури має свої відмінності, що пов'язані з організацією вертикалі, чіткістю фіксації нотного тексту, специфікою обраної системи ключів та т.п. Важливим компонентом опанування дисципліни є вироблення вміння самостійно розподіляти голоси в процесі гри, виокремлювати який саме музичний матеріал є головним, а який другорядний. Задля презентації твору потрібно не лише формувати вміння виконувати партитуру на інструменті, а й обирати, які голоси потрібно випускати. Кожен твір потребує глибинного аналізу, завдяки якому буде відбуватись декодування авторського задуму та шляхів його досягнення. До того ж, перед виконавцем постає ряд завдань, що стосуються більш фахових для диригента навичок. Це здатність цілісно представити твір на фортепіано таким чином, аби максимально наблизити його до оригінального хорового звучання. Розвиток навичок читання хорових партитур потребує опанування можливості їх відтворення, керуючись принципом поступового ускладнення виконавських задач. Форми контролю самостійної роботи:

- під час проведення контрольних уроків;

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
VII семестр		
1	Вивчення і виконання на фортепіано однорідних та мішаних хорових партитур без супроводу та з супроводом (дворядкове викладення).	5
2	вивчення і виконання на фортепіано хорових партитур для мішаного хору у трирядковому викладенні без супроводу.	5
3	розвиток навичок транспонування на хроматичний півтон вище і нижче оригіналу партитур типів і видів, вказаних вище.	5
4	розвиток навичок виконання хорових партитур без супроводу і з супроводом всіх типів і видів у дво- і трирядковому викладенні на більш складному музичному матеріалі.	4
5	розвиток навичок читання з листа нескладних хорових партитур всіх типів і видів у дворядковому викладенні.	4
6	вміння транспонувати на малу секунду вище і нижче оригіналу хорові партитури всіх типів і видів	6
Всього		29
VIII семестр		
1	вивчення та виконання на фортепіано однорідних та мішаних хорових партитур без супроводу у дво- і трирядковому викладенні з більш складним тональним планом, самостійним мелодійним рухом хорових голосів;	4
2	вивчення та виконання на фортепіано нескладних хорових партитур без супроводу у чотирирядковому викладенні для мішаного хору;	3
3	вміння транспонувати на велику секунду вище і нижче оригіналу хорові партитури всіх типів і видів;	3
4	вміння читати " з листа" хорові партитури всіх типів і видів у трирядковому викладенні.	3
5	вивчення та виконання на фортепіано багатоголосних хорових творів мішаного та однорідного типів з супроводом і без супроводу у дво-, три- та чотирирядковому викладенні;	3
6	гра на фортепіано партитур хорів в змінних і складних розмірах, з різними динамічними та агогічними змінами;	3
7	виконання хорових партитур для соліста з хором;	3
8	читання хорових партитур з листа різних типів і видів.	3
Всього		25
Разом годин		54

Орієнтовний репертуарний список

ДИТЯЧІ ТА ЖІНОЧІ ХОРИ

- Є.Козак «Юш мелем», «Ой, три шляхи»
Я.Степовий "Думи мої"
М.Анцев "Конвалії"
К.Стеценко "Заповіт", "Весна"
М.Попенко "Серенада"
М.Леонтович "Вишні-черешні розвиваються", "Ой, сивая зозуленька",
"Їхав козак на війноньку", "Ой вербо, вербо", "Тиха вода"
В.Гайдук "Ой, на горі лен зелений"
Б.Барток "Угорські пісні"
З.Кодай "Вечірня пісня"

ЧОЛОВІЧІ ХОРИ

- М.Колеса "Журавлі"
Ф.Шуберт "Какая ночь", "Тишина", "Липа", "Далекій"
С.Людкевич "Пою коні при Дунаю", "Зелена ліщина", "Чорна рілля ізорана",
"Ой, співаночки мої"
М.Леонтович "Гаю, гаю зелен розмаю", "За річкою, за Дунаєм", "Калина-малина"
А.Кос-Анатольський "Гей, Браття опришки", "Буривісник", "Ой, ти дівчино,
з горіха зерня"
М.Лисенко "Ой, наступила та чорна хмара", "За Сибіром сонце сходить",
"Кучерява Катерино"
П.Ніщинський "Віють вітри", "Закувала та сива зозуля"

МІШАНІ ХОРИ

- С.Мартон "Ой, зацвіли фіялочки", "Елегія"
І.Воробкевич "Огні горять"
Є.Козак "Думи мої", "Цвіти, Україно"
В.Моцарт "Літній вечір", "Пісня дружби", "Тумани розтали"
М.Лисенко "Стелися, барвінку", "Вічний революціонер", "Сон"
К.Стеценко "Чуєш, брате мій", "Хмари", "Сон"
Л.Людіг "Лісне озеро", "Ліс"
М.Гринишин "Ой, рано-рано"
В.Матюк "Крилець, крилець"
Г.Топольницький "Ой три шляхи широкі"
Л.Зарінь "Нонтюри"
О.Лассо "Кукушка"
В.Іконник "Сонце заходить"
А.Кос-Анатольський "Зустріч на стерні", "Гей, браття опришки"

ПОЛІФОНІЧНІ ТВОРИ

- І.Бах Kirie з меси сі мінор
Б.Лятошинський "Менует", "Пори року"
І.Шамо "Веснянка", "Калиновий гай"

Ф.Надененко "Ніч і вітер"

К.Стеценко "Вечірня пісня", "Хмари", "Сон", "Знов весна"

ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результати навчання здобувача освіти, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікують і вимірюють у процесі контрольних заходів за допомогою критеріїв.

Оцінювання здобувачів освіти охоплює низку практичних контрольних процедур, які використовують відповідно до компетентнісних характеристик (знання, вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) результатів навчання, досягнення яких контролюється.

Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється експертно за критеріями.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти проводиться під час проведення поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться на індивідуальних уроках у вигляді прослуховування вивченого матеріалу і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем освітнього компонента.

Підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку (VIII семестр), в терміни, встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни. Підсумковий контроль передбачає виконання здобувачем освіти хорошої партитури на інструменті.

Методи контролю:

VIII семестр залік

На заліку (VIII семестр) студент повинен :

1. Грати партитуру у чотирирядковому викладі.
2. Співати хорові партії та послідовності акордів.
3. Зробити музично- теоретичний та вокально- хоровий аналіз.
4. Транспонувати не складний хоровий твір на секунду вгору та вниз.
5. Читати з аркушу; самостійна робота.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою:

Відмінно: Відмінне виконання на фортепіано хорової партитури, вміння її всебічно проаналізувати, заспівати один з голосів, граючи всі інші. Вміння транспортувати на секунду вгору та вниз. Вміння відповісти на всі теоретичні питання, зробити музично-теоретичний аналіз твору. Читати з листа партитури середньої складності. Самостійна робота виконана в повному обсязі.

Добре : Виконання на фортепіано хорової партитури, (не формально, наближено до хорового звучання) проаналізувати її, заспівати один з голосів не вміло граючи всі інші, з труднощами транспонує. Не відповів на одне з теоретичних питань та не повністю висвітлено музично-теоретичний аналіз твору. Читання з листа партитури не переконливе. Самостійна робота виконана в повному обсязі, але з незначними помилками.

Задовільно : Слабо володіє інструментом, не може якісно поєднати спів партій з якісною грою інших голосів. Проблеми у відповідях на теоретичні питання та музично - теоретичний аналіз хорового твору, читання з листа поверхневе, слабо володіє програмовим матеріалом. Самостійна робота виконана частково.

Незадовільно : Із складностями виконує хорову партитуру, слабо володіє інструментом. Не може якісно поєднати спів партій із грою інших голосів. Не може висвітлити всі пункти муз.-теоретичного аналізу даного твору, читання з листа відсутнє, дуже слабо володіє програмовим матеріалом. Самостійна робота не виконана .

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Одеська національна музична академія імені А.В.Нежданової .
Кафедра хорового диригування (До 85- річчя кафедри хорового диригування та 145- річчя з дня народження К.К.Пігрова) .
Одеська хорова школа: методичні засади, творчі портрети, не випадкові діалоги. - збірник методичних матеріалів, нарисів, статей. - Одеса Астропринт 2021
2. Микола Леонтович / Хорові твори (Український культурний фонд)
Київ Музична Україна 2019
3. Людмила Сенченко Авторський збірник статей з проблем хорознавства
МДУ 2018
4. Доронюк В.Д. Методика викладання диригування- рекомендовано (Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для викладачів і студентів вищих начальних закладів) м.Івано-Франківськ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника , Інститут мистецтв 2005
5. Анатолій Лашенко / З історії Київської хорової школи / Київ Музична Україна 2007

Методичне забезпечення

1. Нотна література.
2. Словник музичної термінології.
3. Збірники читання хорових партитур

Нотна література:

1. Бібліотека хормейстера Вип. 8.- К. Музична Україна 1984
2. Бібліотека хормейстера Вип. 1.- К. Музична Україна 1978
3. Бібліотека хормейстера Вип. 2.- К. Музична Україна 1978
4. Бібліотека хормейстера Вип. 3.- К. Музична Україна 1979
5. Бібліотека хормейстера Вип. 4.- К. Музична Україна 1979
6. Бібліотека хормейстера Вип. 5.- К. Музична Україна 1980
7. Курс читання хорових партитур Упор. А.Коломієць, В.Пащенко, Є.Тихонова, К. Музична Україна 1977
8. "Музичні вечори" Бібл. муз. самод. К. Музична Україна, 1986, №7
9. "Музичні вечори" Бібл. муз. самод. К. Музична Україна, 1986, №8
10. Хори без супроводу / Упор. А. Захарова,- К. Мистецтво, 1965
11. Хори з українських опер Вип. 1,- К. Мистецтво, 1969
12. Хори з українських опер Вип. 2,- К. Мистецтво, 1971
13. Хори українських рад. композиторів без супроводу К. Мистецтво 1963
14. Українська хорова література. Хрестоматія для музичних училищ Вип. 1/ Упор. В. Луговенко, Н. Ніколаєва, - К. Музична Україна, 1988
- 15.77. Хорові сцени з опер українських композиторів ХІХ - ХХ століття / Упор. І. Шилова - К. Музична Україна, 1991
16. Хорові сцени з опер укр. рад. композиторів Вип.1/ Упор. Н. Андрос, В. Дженков, О. Тимошенко, І. Шилова- К. Музична Україна 1988
17. Хорові твори 20-х років - К. Музична Україна, 1969
18. Хорові твори українських композиторів кінця ІХ початку ХХ сторіччя. Вип.1 - К. Мистецтво 1965
19. Хорові твори українських композиторів кінця ІХ початку ХХ сторіччя. Вип.2 - К. Мистецтво 1968
20. Хорові твори українських композиторів кінця ІХ початку ХХ сторіччя. Вип.3 - К. Мистецтво 1970
21. Хорові твори українських композиторів кінця ІХ початку ХХ сторіччя. Вип.4 - К. Мистецтво 1973
22. Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.1- К. Музична Україна 1968
23. Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.2- К. Музична Україна 1968
24. Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.3- К. Музична Україна 1969

25. Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.4- К. Музична Україна 1969
 - 26.88. Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.5- К. Музична Україна 1970
 27. Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.6- К. Музична Україна 1971
 28. Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.7- К. Музична Україна 1972
 29. Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.8- К. Музична Україна 1973
 30. Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.9- К. Музична Україна 1974
 31. Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.10- К. Музична Україна 1976
 - 32.Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.12- К. Музична Україна 1979
 33. Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.13- К. Музична Україна 1980
 34. Хорові твори українських рад. композиторів. Вип.15- К. Музична Україна 1982
 35. Хрестоматія з хорового диригування / Упор. А. Коломієць, - К. Музична Україна, 1971
 36. Хрестоматія з хорового диригування Вип. 1/ Упор. М. Крас, О. Петровський, К. Музична Україна 1973
 - 37.99. Хрестоматія з читання хорових партитур / Упор. О. Перунов К. Мистецтво 1963
 38. Хрестоматія української дожовтневої музики. ч.1- К. Музична Україна,1974
 39. Хрестоматія української дожовтневої музики. ч.2- К. Музична Україна,1976
 40. Хрестоматія української дожовтневої музики. ч.3- К. Музична Україна,1980
 - 41.Хрестоматія українських нар. пісень для шкільних хорів К. Музична Україна. 1972
- Авторські збірники та окремі видання
42. Вериківський М. Вибрані твори. т.4. Хори та пісні.- К. Музична Україна 1981
 - 43.Вериківський М. 10 українських нар. пісень для хору,- К. Музична Україна, 1967
 44. Верьовка Г. Вибрані хори.- К. Радянський Композитор, 1961
 45. Верьовка Г. Вибрані хорові твори.- К. Музична Україна, 1986

46. Верьовка Г. Українські нар. пісні для хору/ Упор. Е. Скрипчинська. К. Мистецтво, 1966
47. Верьовка Г. ХОРИ. Вип.1.- К. Музична Україна, 1971
48. Верьовка Г. Хори з супроводом Вип.2 - К. Музична Україна, 1971
49. Воробкевич С. Хорові твори на слова Т. Шевченка.- К. Музична Україна 1973
50. Гендель Г. Хори з опер/ Упор. А. Голунковський.- М. Музика 1976
51. Давидовський Г. "Бандура".- М. Музгиз, 1949
52. Жуковський Г. Хорові твори К. Музична Україна, 1971
53. Кирейко В. Хорові твори - К. Музична Україна, 1979
54. Козак Є. Пісні. - К. Музична Україна, 1980
55. Козак Є. Українські нар. пісні для хору без супроводу.- К. Мистецтво 1966
56. Козак Є. Українські нар. пісні в обробці для хору.- К. Музична Україна 1967
57. Козак Є. Українські нар. пісні для хору без супроводу.- К. Музична Україна 1974
58. Козицький П. Народні пісні.- К. Держ.видав.образотворч.мист.і муз.літер.УРСР, 1962
59. Колесса М. Вибрані хорові твори.- К. Музична Україна, 1983
60. Колесса М. Українські народні пісні з Волині.- К. Мистецтво 1966
61. Коломієць А. Хорові твори без супроводу.- К. Музична Україна, 1978
62. Кос Анатольський А. Хорові твори.- К. Музична Україна, 1973
63. Кос Анатольський А. Хорові твори.- К. Музична Україна, 1977
64. Корчинський Ю. Бойківські та лемківські нар. пісні.- К. Музична Україна, 1970
65. Кошиць О. Українські нар. пісні для хору.- К. Музична Україна, 1967
66. Кравцов Т. "Хорові акварелі".- К. Музична Україна, 1977
67. Кречко М. "З народної криниці" Обробки укр. нар. пісень для хору.- К. Музична Україна , 1986
68. Кушніренко А. Українські нар. пісні для мішаного хору без супроводу. К. Музична Україна, 1974
69. Леонтович М. Хорові твори.- К. Музична Україна, 1970
70. Лисенко М. Зібрання творів. т.10- К. Мистецтво. 1951
71. Лисенко М. Зібрання творів. т.16- К. Мистецтво. 1955
72. Лисенко М. Хорові твори та вокальні ансамблі на вірші Т.Шевченка,- К. Музична Україна. 1983
73. Людкевич С. Вибрані хорові твори.- К. Держ. видав.образотворч.мист.і муз.літер. УРСР. 1960
74. Людкевич С. Українські нар. пісні/ Упор. М. Байко.- К. Музична Україна 1980

75. Лятошинський Б. Українські народні пісні Вип.2- К. Музична Україна, 1974
76. Лятошинський Б. Хори без супроводу.- К. Музична Україна, 1971
77. Майборода Г. Хорові твори.- К. Музична Україна , 1970
78. Майборода Г. Хорові твори.- К. Музична Україна , 1975
79. Майборода Г. Хорові прелюди а капелла.- К. Музична Україна. 1984
80. Майборода П. Вибрані пісні.- К. Радянський композитор 1961
81. Майборода П. Вибрані пісні.- К. Музична Україна, 1978
82. Мартон І. Українські нар. пісні Закарпаття.- К. Музична Україна. 1974
83. Мейтус Ю. Десять хорів без супроводу.- К. Мистецтво, 1986
84. Моцарт В. Хори з опер/ Упор. А.Александров.- М. Музика, 1981
85. Ніщинський П. "Вечорниці".- К. Мистецтво, 1954, 1965
86. Орфеев С. Вибрані хорові твори. К. Музична Україна, 1973
87. Ревуцький Л. Вибрані хори та пісні.- Радянський композитор, 1967
88. Сметана Б. Вибрані хори для жіночого та чоловічого складу.- М. Музгиз, 1960
89. Степовий Я. Зібрання творів у трьох томах, т.3- К. Мистецтво. 1965
90. Стеценко К. Зібрання творів у п'яти томах. т.1, ч.1 "Хорові твори". К. Мистецтво, 1963
91. Стеценко К. Зібрання творів у п'яти томах. т.1, ч.2 "Хорові твори". К. Мистецтво, 1963
92. Стеценко К. Обробки українських народних пісень.- К : Музична Україна, 1980
93. Стеценко К. Кантатита хори,- К.:Музична Україна, 1982
94. Уманець В. Хорові твори.- К.:Музична Україна, 1976
95. Шамо Ю. Хорові твори на вірші Л.Українки.- К.:Музична Україна, 1983
96. Штогаренко А. Хорові твори. - К.:Музична Україна, 1972
97. Ярославенко Я. Українські народні пісні. К.:Мистецтво, 1965

Інформаційні ресурси

- 1 . Нотна література
2. Аудіо та відео матеріали
- 3 . Хрестоматії з читання хорових партитур